

[Ministeren for handel, industri og søfart.] kunne udviklingen i den allerseneste tid for en række vigtige råvarer som f. eks. uld, bomuld og rågummi tyde på, at prisbevægelsen er ved at vende.

Helhedsbilledet af prissituationen er imidlertid ret uafklaret, og det er ikke muligt med større sikkerhed at udtale sig om, hvorledes udviklingen i engrospriserne vil forme sig i den kommende tid.

Som følge af usikkerheden med hensyn til vurderingen af den kommende tids udvikling i engrospriserne er det også vanskeligt at udtale sig om udviklingen i de indenlandske forbrugerpriser, men det må dog i denne forbindelse understreges, at de indtil sommeren 1951 skete stigninger i de danske engrospriser formentlig endnu ikke på alle områder er slået igennem i fuld udstrækning i forbrugerpriserne.

Prissituationen er altså af særdeles ustabil karakter, og der er antagelig fra så at sige alle sider enighed om, at vi under de foreliggende forhold må videreføre den ekstraordinære priskontrol i henhold til prisloven, der udløber den 15. november.

Hovedbestemmelserne i den gældende prislov har fået deres nuværende form ved den revision af loven, der fandt sted i 1949 på grundlag af en kommissionsbetænkning, hvori problemet var grundig gennemgået. Efter en nøgtern bedømmelse, fri for al partipolitisk agitation, må det vist erkendes, at disse bestemmelser, som man blev enig om i 1949, stadig afgiver et fyldestgørende grundlag for tilrettelæggelse af en priskontrol, der på den ene side på tilstrækkelig effektiv måde kan værne forbrugerne og på den anden side tager fornødent hensyn til erhvervslivets trivsel, og i dette sidste er jo også forbrugerne her i landet, når det kommer til stykket, vitalt interesseret. Alt, hvad der er rimeligt og fornuftigt, kan altså gøres i henhold til den gældende prislovs bestemmelser, og det afgørende er den måde, hvor på loven administreres. Der er her et par punkter, jeg vil tillade mig at komme nærmere ind på.

En enkelt prissag har givet anledning til megen omtale, nemlig ophævelsen af maksimalpriserne for havregryn i pakker. Jeg finder i og for sig ikke, at denne sag er nogen større diskussion værd, men da der har været så stærkt omtalt, og da man fra enkelte sider endog har været inde på den tanke, at ophævelsen af maksimalpriserne for havregryn i pakker kunne opfattes således, at handelsministeren nu havde tilsidesat de forudsætninger, der forelå ved prislovens forlængelse

i fjor, vil det måske være rimeligt, at jeg for at udrydde enhver misforståelse giver en kortfattet redegørelse for sagen:

I marts måned i år foretog detailhandelens organisationer en henvendelse til prisankenævnet, idet man henstillede, at de maksimalpriser, der i december 1950 var blevet fastsat for havregryn i pakker, og den samtidig fastsatte maksimaldetailavance for hvedemel måtte blive ophævet. I sin indstilling af 30. maj i år til handelsministeriet udtalte prisankenævnet bl. a., at det efter de forelagte oplysninger ikke kunne antages, at konkurrencen ikke havde været tilstrækkelig virksom til at sikre fri prisdannelse, men nævnets flertal måtte dog, som forholdene lå, nære betænkning ved at indstille, at de omhandlede maksimalpriser og -avancer blev ophævet. Når handelsministeriet alligevel besluttede sig til at ophæve maksimalpriserne og maksimalavancerne, skyldtes det, at man ikke skønnede, at der var grund til at opretholde særlige prisrestriktioner på dette område, og den senere udvikling har da også vist, at afgørelsen var rigtig. I de første to måneder efter ophævelsen af maksimalbestemmelsen for havregryn og hvedemel kunne der ikke konstateres nogen som helst stigning i avancerne for disse varer. En helt ny undersøgelse, der er foretaget i indeværende måned, har vist, at der er indtrådt en ganske beskedent stigning i den gennemsnitlige avance, men den overvejende del af forretningerne sælger stadig varerne med samme eller lavere fortjeneste end maksimalavancen. Der er fremkommet en ret stor spredning i avancerne — det er jo karakteristisk for den frie konkurrence —, og det står til forbrugerne at købe, hvor varen er billigst.

Sagen har givet anledning til at opfriske den diskussion om forståelsen af prislovens § 13, der fandt sted under rigsdagsforhandlingerne sidste år, og som fandt sin afslutning ved folketingsudvalgets betænkning af 9. november, hvor man på baggrund af en skrivelse af 2. oktober 1950 fra priskontrolrådet til handelsministeriet, optrykt i forbindelse med lovforslaget, fastlagde retningslinierne for administrationen af prislovens § 13. Prisankenævnet har også været inde på denne side af sagen, idet nævnet har fundet det betænkeligt ved en fortolkning af prislovens § 13 at lægge den forståelse til grund, for hvilken der blev givet udtryk i priskontrolrådets skrivelse af 2. oktober 1950, og nævnet har udtalt, at man finder det ønskeligt, om prislovens § 13 ved førstkommande lejlighed kunne ændres, således